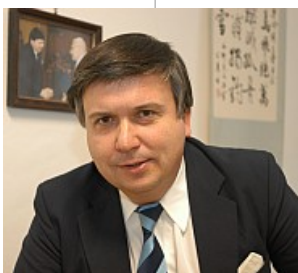

NÁZOR

Jinakost

Mezi často připomínanými myšlenkami Václava Havla jako bychom postrádali ty, které pronesl v srpnu 1990 v Oslo: „Jinakost pokrývá jazykové, etnické, kulturní historické i jiné rozdíly mezi evropskými národy a obecně lze konstatovat, že je tento fenomén zhusta přítomen ve východní i v západní Evropě jako určitý 'pocit jinakosti'. V západní Evropě je 'pocit jinakosti' jevem odrážejícím úsilí o uchování tradičních kulturních a historických hodnot v procesu přenesení některých ekonomických a politických pravomocí z jednotlivých států na Společenství. Ve střední a východní Evropě pramení 'pocit jinakosti' z křečovité snahy chránit kulturní hodnoty dříve podceňovaných nebo přehlížených národů a národností proti přemoženému nepříteli – centralismu“.

Jaká je platnost těchto Havlových myšlenek čtvrtstoletí poté v kontextu právě skončených voleb do Evropského parlamentu? Češi a Slovinci dali takřka „manifestačním“ nezájmem volit najevo, že je pocit jinakost netrápí, ale spouští tak, aby se v jeho jméno aktivně vymezovali. Naopak, vítězství krajní pravice ve Francii, Skandinávii a ve Spojeném království ukazuje, že dnes je to spíše Evropa západní, kdo chce křečovitě chránit své kulturní hodnoty proti centralismu. Někteří analytici výsledků letošních eurovoleb si vzápětí pospíšili s analýzou, že nárůst vlivu nacionalistických stran povede paradoxně k větší integraci a federali-

zaci EU. Jenže čím Evropu dále sjednocovat v době, kdy roste důraz na vlastní jinakost jazykovou kulturní či etnickou?

Možná, že to bude evropský právní řád, který nakonec nejvíce přispěje k evropskému sjednocení. Pocit jinakosti zatím oblast práva výrazněji nezasahuje a důraz na národní právní identitu se jeví jako marginální. Cesta sjednocení Evropy prostřednictvím jednotného výkladu a aplikace práva Soudním dvorem EU je nejen představitelná, ale má i svůj precedens. Také v USA našli cestu jednotného soudcovského výkladu federálního práva, který v mnoha oblastech drží severoamerický celek pohromadě. Zdůrazňují:

integračním nástrojem přitom asi nebude právo psané – různé směrnice či nařízení, proti nimž se naši a jiní euroskeptici tolik vymezují, ale jejich účelná a cílevědomá aplikace v soudcovském právu. Evropské právo totiž mnohdy věci neřeší v jednotlivostech a je právě věci unijních soudů, aby právo dotvářely v reakci na konkrétní situace a podmínky. V tom je také kus jinakosti, i když třeba ne etnické či jazykové, ale prostě lidské.

prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.
proděkan a vedoucí katedry
evropského práva PF UK v Praze

Další texty profesora Michala Tomáška pravidelně vychází na webových stránkách Právního rádce.

ZÁKONY

Novela dvou důležitých zákonů

Dne 9. června 2014 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 101/2014 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Novela je, dle důvodové zprávy, především projevem implementace evropské směrnice 2011/98/EU o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě. Jejím cílem bylo stanovit jednotný postup vyřizování žádostí o vydání jednotného povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí, a to včetně vymezení souboru práv pracovníků ze třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě. Na jejím základě má být vydáván doklad, který bude v rámci jediného správního aktu zahrnovat jak povolení k pobytu, tak pracovní povolení. Dle zkušeností z několika členských států, kde bylo takové procesní zjednodušení již zavedeno, to přináší účinnější postup jak pro migranty, tak pro jejich zaměstnavatele, a umožňuje snáze kontrolovat oprávněnost jejich pobytu a legálnost jejich zaměstnání. Novelou má být dále zpřesněna právní úprava v souvislosti se zajištěním souladu s hlavou III evropského nařízení č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech

(Pokračování na stránce 2)

6-2014

Právní rádce

Měsíčník vydávaný společně s www.pravniradce.cz – Grafika: M. ČERNÝ

INTERVISTA: Ze co nebude odpovědná firma? • PRÁVO A Soudní Právní úprava s příslušností dlužníka po ukončení řízení • ZAMĚSTNÁVÁNÍ: Právními měřítky dlužníka na pracovním

V červnovém čísle měsíčníku Právní rádce, které vyšlo 13. června, najdete například tato témata:

- ROZHOVOR S PAVLEM ŠÁMALEM O PLÁNOVANÉM NOVÉM TRESTNÍM ŘÁDU
- PAVEL ŠTERN: HLAVNÍM CÍLEM REFORMY VĚZEŇSTVÍ JE OMEZENÍ RECIDIVY
- JAK BY MĚL VYPADAT NOVÝ CIVILNÍ PROCESNÍ ŘÁD?
- LENKA BRADÁČOVÁ O TRESTNÍCH ZÁKONECH A NÁLADĚ SPOLEČNOSTI
- ZMĚNY V ÚPRAVĚ NELEGÁLNÍHO ZAMĚSTNÁVÁNÍ
- NOVÁ ÚPRAVA SPLNĚNÍ DLUHU

www.PravniRadce.cz

Tomáš Lichovník nastupuje k Ústavnímu soudu ČR

Prezident Miloš Zeman jmenoval 19. června nového soudce Ústavního soudu ČR Tomáše Lichovníka. Prezident Soudcovské unie nahrazuje Michaelu Židlickou.

Tomáš Lichovník se měl do funkce dostat až v září tohoto roku, ovšem vzhledem k překvapivému neprodloužení mandátu Jiřimu Nykodýmovi nastupuje už nyní. Lichovník před rokem 1989 působil jako podnikový právník, v první polovině 90. let započal kariéru soudce. Nejdříve působil na okresním soudu ve Žďáru nad Sázavou a následně se stal místopředsedou brněnského krajského soudu a vedl jeho pobočku v Jihlavě.

V profesním životě se zaměřuje na občanské a rodinné právo a sám sebe vnímá jako právníka s důrazem na spravedlnost a odmítajícího formalismus.

(Pokračování ze stránky 1)

upravujících přeshraniční pohyb osob.

Vedle novely zákona o pobytu cizinců na území ČR bylo potřeba rovněž změnit některá ustanovení zákona o zaměstnanosti, která se týkají oblasti zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí, a dále příslušná ustanovení zákona o sociálních službách a státní sociální podpoře, jež upravují okruh oprávněných osob nepojistných dávkových systémů.

Novelizováno je ještě dalších pět zákonů. Jedním z nich je například zákon o azylu, nutnost jehož novelizace vyvstala v souvislosti s výrokem rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Buishvili proti České republice. Zde šlo o to zajistit, aby soudy, které rozhodují o zákonnosti zbavení svobody žadatele o azyl v přijímacím středisku (a analogicky o zákonnosti zbavení svobody cizince zajištěného za účelem vyhoštění), měly v případě zjištěné nezákonnosti rozhodnutí Ministerstva vnitra či policejního orgánu pravomoc nařídit propuštění cizince na svobodu, eventuálně aby takový důsledek mělo zrušovací rozhodnutí soudu ex lege. Současně se zrušuje vyhláška č. 29/2013 Sb. o stanovení seznamu zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty. **Zákon nabývá účinnosti dnem 24. června 2014.**

Více na: <http://www.codexisuno.cz/00o>

Novela vyhlášky o podrobnostech nakládání s autovraky

Dne 9. června 2014 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 105/2014 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady z autovraků, vybraných autovraků, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování autovraků a o informačním systému sledování toků vybraných autovraků (o podrobnostech nakládání s autovraky), ve znění vyhlášky č. 54/2010 Sb.

Dle novelizované úpravy má provozovatel zařízení ke sběru autovraků zasílat, kromě identifikačních údajů o provozovateli a o osobě autovrak předávající, údajů o souhlasu k provozování zařízení, o převzatém vybraném autovraku a o jeho chybějících částech, nově také fotodokumentaci stavu přijímaného autovraku. Ta musí obsahovat tři fotografie. První má nabízet celkový pohled na autovrak, ze kterého je možné autovrak identifikovat a z něhož je zřejmé, jaký je stav přijímaného autovraku a že se v době pořízení fotodokumentace nachází na provozovně provozovatele. Ze druhé musí být patrný stav vybavení kabiny autovraku, ze třetí pak identifikační číslo VIN. Tato úprava reflektuje změnu v zákoně o odpadech provedenou zákonem č. 169/2013 Sb., kterou byla provozovatelům zařízení ke sběru autovraků obecně uložena povinnost pořizovat fotodokumentaci stavu přijímaných autovraků. Na podzákoně úrovni je nyní pouze definováno množství, požadavky na obsah fotodokumentace a způsob její archivace. Jako důvod veškerých úprav je v důvodové zprávě uváděna snaha zamezit přijímání fiktivních autovraků za účelem vystavení potvrzení o převzetí a přijímání autovraků, s kterými bylo jakkoliv nelegálně nakládáno. Novelizovaná úprava má též umožnit lépe kontrolovat úplnost přijímaných autovraků a tím předcházet jejich neobornému rozebírání s rizikem ohrožení životního prostředí v důsledku úniku nebezpečných látek do životního prostředí, či dokonce vypalování autovraků. Svůj význam má rovněž reálná možnost kontroly odevzdávání autovraků, jejichž materiálová hodnota je ponížena o části, které byly odebrány a je možné za ně získat finanční prostředky.

Další oblastí, kde dochází ke změně, je skladování autovraků, novela zpřesňuje pravidla pro skladování v zařízení pro jejich zpracování. Skladovat na sobě bez technických opatření bude možné pouze dva autovraky, více než dva na sobě bude možné skladovat pouze s technickými opatřeními zabezpečujícími jejich stabilitu. Obecně skladovat autovraky na sobě bude povoleno výhradně v případech, že již nebudou obsahovat žádné provozní náplně ani další nebezpečné látky.

A do třetice jsou novelou zpřisňovány požadavky na zpracování autovraků tak, aby bylo dosaženo plného souladu s evropskou legislativou, zde prezentovanou směrnici 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností. Jde konkrétně o vypouštění kapalin ze systémů autovraku, o mechanické znehodnocení identifikačního čísla VIN a o vyjímání skel a katalyzátorů. Změnami je sledováno další zvýšení míry ochrany životního prostředí a s tím související podpory recyklace. Ty se mají dotknout především zpracovatelů, jež využívají pouze gravitační způsob vypouštění kapalin, který je nedokonalý. Některé druhy kapalin jím totiž není možné z autovraku odstranit vůbec. **Vyhláška nabyla účinnosti, s výjimkou jednoho ze svých ustanovení, dnem 15. června 2014.**

Více na: <http://www.codexisuno.cz/0Op>

Senát schválil sedm nových zákonů, jeden vrátil poslancům

Senát Parlamentu ČR na své dvacáté druhé schůzi konané ve dnech 18. až 19. června 2014 schválil sedm nových zákonů. V tomto balíku je obsažena například novela trestního řádu, trestního zákoníku a zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, novela zákona o potravinách a tabákových výrobcích, novela zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, novela zákona o dluhopisech, novela zákonů o zaměstnanosti, o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a o inspekci práce, novela živnostenského zákona či zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti se stanovením přístupu k činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry a dohledu nad nimi. Tento posledně jmenovaný zákon v několika stovkách novelizačních bodů mění šest jiných zákonů, mezi nimi například zákon o bankách, zákon o spořitelních a úvěrních družstvech a zákon o podnikání na kapitálovém trhu.

Všechny schválené zákony nyní poputují k podpisu

(Pokračování na stránce 3)

CODEXIS GOLF TOUR

09/07/2014
NOVAVOICE GOLF CUP
Golf Resort Beroun

27/08/2014
GOLF CUP
Golf Club Poděbrady

09/09/2014
GOLF CUP
Golf Park Slapy sv. Jan

 CODEXIS® www.codexisgolf.cz

Ministerstvo spravedlnosti chystá opatrovnícký zákon

Resort spravedlnosti pod vedením Heleny Válkové připravil věcný záměr zákona o opatrovnictví. Kromě jiného má řešit odbornost a dostatečné financování v oblasti takzvaného veřejného opatrovnictví, které provádí stát či samospráva.

„Soud jmenuje opatrovníka zejména tomu, koho ve svéprávnosti omezil, tomu, o kom není známo, kde pobývá, neznámému člověku zúčastněnému při určitém právním jednání nebo tomu, jehož zdravotní stav mu působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv,“ stojí v § 465 odst. 1 občanského zákoníku.

Roli opatrovníka vykonává většinou někdo z příbuzenstva nebo osoba jinak blízká, ovšem jsou i situace, kdy nikdo takový není, a v tom případě soud jmenuje veřejného opatrovníka, který je zaměstnancem státu či samosprávného celku.

Podrobnosti o novém zákoně naleznete na:

<http://pravmiradce.ihned.cz/aktuality/c1-62388210>

Miloš Zeman jmenoval sedmnáct nových soudců

Prezident Miloš Zeman v úterý 17. června jmenoval na Pražském hradě 17 nových soudců obecných soudů. Více než polovina z nich obsadí pozice na severočeských okresních soudech.

Jejich seznam si můžete prohlédnout na:

<http://pravmiradce.ihned.cz/aktuality/c1-62368360>

Pro Schönherr nově pracují Veronika Hocková a Jan Pošváb

V advokátní kanceláři Schönherr začala působit advokátka Veronika Hocková. V oblasti business developmentu, marketingu a public relations začal pak v kanceláři nově pracovat Jan Pošváb.

Hocková, která již v kanceláři působila na pozici advokátní koncipientky, se zaměří pře-

(Pokračování na stránce 3)

(Pokračování ze stránky 2)

prezidentu republiky. Pokud je ten nevetuje, nemělo by nic bránit jejich brzké publikaci ve Sbírce zákonů.

Naopak návrh zákona, kterým se mění autorský zákon a zákon o oceňování majetku, jenž byl v Poslanecké sněmovně veden pod číslem sněmovního tisku 70, byl s pozměňovacími návrhy vrácen zpět do Poslanecké sněmovny k dalšímu projednání.

Zdroj: CODEXIS®

JUDIKATURA

Nárok na osobní příplatek

Nejvyšší soud řešil ve věci sp. zn. 21 Cdo 1752/2013 za jakých podmínek může zaměstnavatel přistoupit k odnětí nebo snížení osobního příplatku přiznaného zaměstnanci. Zatímco odvolací soud měl za to, že přiznání osobního příplatku závisí zcela na rozhodnutí zaměstnavatele, Nejvyšší soud byl jiného názoru. Dle Nejvyššího soudu stanoví podmínky přiznání i odnětí osobního příplatku § 131 zákoníku práce, podle kterého osobní příplatek může zaměstnavatel přiznat například zaměstnancům, kteří dosahují velmi dobrých či vynikajících pracovních výsledků. Ačkoliv se jedná o takzvanou nenárokovou složku platu a bez rozhodnutí zaměstnavatele o jejím přiznání má povahu pouze fakultativního plnění, jakmile zaměstnavatel vydá v souladu se zákoníkem práce rozhodnutí o jejím přiznání a o její výši, je povinen tuto složku platu zaměstnanci v určené výši poskytovat. Ke zvýšení, snížení nebo odejmutí přiznaného osobního příplatku může poté dojít jen tehdy, změní-li se podmínky stanovené pro poskytování osobního příplatku dle § 131 zákoníku práce. Z toho vyplývá, že zaměstnavatel nemůže snížit osobní příplatek například z důvodu úspor či nedostatku prostředků na platu.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/0Nu>

Ústavní stížnosti v trestní věci musí předcházet dovolání

Ústavní soud plenárním stanoviskem Pl. ÚS-st. 38/14 rozhodl, že "Ústavní stížnost je nepřipustná, jestliže stěžovatel v trestním řízení nepodá zákonem předepsaným způsobem dovolání". V některých kauzách totiž stěžovatelé argumentovali tím, že v jejich věci není dán žádný dovolací důvod dle trestního řádu a proto se obracejí rovnou na Ústavní soud.

Ústavní soud ve své rozhodovací praxi dříve netrval na tom, aby v trestních věcech bylo proti meritornímu rozhodnutí vždy podáno dovolání, pokud ovšem v ústavní stížnosti nebyly uplatněny takové námitky, které by prima facie představovaly některý z dovolacích důvodů. Ústavní soud se tak fakticky zabýval podřaditelností uplatněných námitek pod zákonné dovolací důvody podle § 265b trestního řádu a na základě svého vlastního uvážení konstatoval, zda je stížnost přípustná či nikoliv. Tato rozhodovací praxe, kdy Ústavní soud posuzuje existenci dovolacích důvodů a nahrazuje tak rozhodovací činnost Nejvyššího soudu, se nyní soudcům jeví být v rozporu se zásadou subsidiarity ústavní stížnosti, a odmítají, aby se z ústavní stížnosti stal jakýsi specializovaný mimořádný opravný prostředek pro nápravu procesních a skutkových pochybení obecných soudů.

Ústavní soud proto zaujal názor, že pod odvolací důvod dle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu (nesprávné právní posouzení) by měl Nejvyšší soud zahrnout též posouzení, zda byla dodržena Ústava či Listina nebo Úmluva o ochraně lidských práv, a to včetně posouzení, zda nebylo porušeno právo na spravedlivý proces. Každá důvodná námitka porušení ústavních práv je tedy podkladem pro zrušení napadeného rozhodnutí již v řízení o dovolání. **Toto stanovisko vyšlo pod číslem 40/2014 Sb. ve Sbírce zákonů dne 17. března 2014 a nepoužije se na ústavní stížnosti podané do tohoto data.**

Více na: <http://www.codexisuno.cz/0Nv>

Odstupné při ukončení pracovního poměru ze zdravotních důvodů

Dne 21. ledna 2014 vydal Nejvyšší soud rozsudek sp. zn. 21 Cdo 983/2013, v němž podpořil ochranu zaměstnance poskytovanou zákoníkem práce a uznal jeho nárok na odstupné. V dané věci bylo zaměstnavatelem argumentováno, že v dohodě o skončení pracovního poměru nebylo uvedeno, že se pracovní poměr končí důvodem, že zaměstnanec nemůže konat dosavadní práci pro pracovní úraz, a proto nešlo o rozvázání pracovního poměru z důvodu dle § 52 písm. d) zákoníku práce. Navíc posudek, na základě něhož byl zaměstnanec uznán plně invalidním, byl vydán až po skončení pracovního poměru, a tudíž nemohl být důvodem této dohody.

Nejvyšší soud řekl, že zaměstnanci náleží odstupné (ve výši dvacetinásobku průměrného výdělku) pokud skutečným důvodem rozvázání pracovního poměru byl důvod dle § 52 písm. d) zákoníku práce. Není přitom relevantní, jaký byl uveden důvod skončení pracovního poměru v dohodě. Soud tuto objektivní skutečnost zjišťuje z lékařského posudku a v případě, že by posudek nebyl dosud vydán, bylo by možné jej vydat i rámci řízení před soudem, v němž se zaměstnanec domáhá tohoto odstupného. Datum vydání lékařského posudku proto není pro nárok na odstupné při ukončení pracovního poměru ze zdravotních důvodů rozhodující. Zaměstnavatel se tak žádnou (ani včasnou) dohodou nemůže zprostit povinností vyplatit odstupné.

Zdroj: CODEXIS®

**Vážení čtenáři,
s ohledem na nastávající prázdniny vyjdou příští dvě čísla našeho newsletteru ve dnech 31. července a 4. září 2014.**

Příjemné prožití léta přeje redakce Právního rádce.

(Pokračování ze stránky 2)

vážně na právo veřejných zakázek, energetiku a životní prostředí a dále též na správní právo a právo EU.

Pošvář, který v minulosti pracoval například pro skupinu ČEZ nebo jako marketingový manažer v advokátní kanceláři Kinstellar, se bude věnovat oblasti business developmentu, marketingu a public relations.

S Kvíčalou přešli do Havla a Holásků čtyři právníci

Ze zrušené pražské pobočky Norton Rose Fulbright přešli do kanceláře Havel, Holásek & Partners spolu se svým šéfem Pavlem Kvíčalou Eva Bušková, Richard Novák, Adam Řezníček a Albert Tatra.

Kancelář Havel, Holásek & Partners se tak rozšířila o právníky zaměřující se hlavně na oblast obchodního, finančního a nemovitostního práva. Samotný Kvíčala se zaměřuje především na oblast korporátního práva, bankovníctví a finanční právo. O personálních novinkách informovala kancelář Havel, Holásek & Partners. Stručné životopisy nových právníků naleznete na:

<http://pravnicaradce.ihned.cz/aktuality/c1-62329760>

Jana Špačková přešla z Havla a Holásků do Břízy & Trubač

Advokátka Jana Špačková pracuje od začátku června pro kancelář Bříza & Trubač. Z kanceláře Havel, Holásek & Partners tak následuje zakladatele nové kanceláře Petra Břízu a Ondřeje Trubače, kteří pro Havla a Holásku v minulosti také pracovali.

Špačková se zaměří převážně na spornou agendu jak v oblasti civilního řízení a arbitráží, tak ve správním řízení a správním soudnictví. „Má bohaté zkušenosti se zastupováním klientů v mnohamilionových sporech, nejen v oblasti soudního a exekučního, ale i rozhodčího řízení, a to před vnitrostátními i mezinárodními orgány. Mezi jejími klienty byly velké bankovní domy, přední společnosti různých průmyslových odvětví a služeb i ústřední orgány státní správy,“ informovala o Špačkové kancelář.